

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Collegium Universi Juris Canonici

Engel, Ludwig
Salisburgi, 1693

Tit. 26. De Maledicis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61596](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-61596)

annorum, interdum locum habet. *l. fere in omnibus. ff. de R. J.*

2 Dico autem, *interdum*, si scilicet alia etiam concurrant, videlicet quod minor non saepius deliquerit, quod delictum non sit valde atrox, quod malitia aetatem non suppleat, quod spes affulgeat melioris frugis &c. Ita enim est textus in *l. auxilium. 37. §. 1. ff. de Minor.* in delictis autem minor annis 25. non meretur in integrum restitutionem utique atrocioribus (supple & quae in committendo consistunt, secus quae in omittendo, juxta *l. ult. ubi DD. Cod. si adversus delictum.*) nisi quatenus interdum miserationis aetatis ad mediocre poenam iudicem adducit, videatur etiam Fach. *Lib. 1. Controvers. cap. 71.*

TITULUS XXIV.

De Clerico venatore.

Clericis interdicta est Venatio clamorosa cum canibus & saltibus, *c. 2. b. 1.* Piscari verò Clericis prohibitum non est, exemplo Apostolorum, quos piscatores ad se Christus vocavit, quique eandem artem etiam post conversionem exercuerunt, ut passim in Evangelio legitur. Rationem differentiae inter Venationem & Piscationem assignant, quod venatio propter saltus & clamores magis dissolvat, & dehonestet Clericalem modestiam, nutriat otium & vitia, ac per crebram & immitem calidi sanguinis animalium effusionem excitetur in homine asperitas, & truculentia contra Clericalem mansuetudinem.

TITULUS XXV.

De Clerico percussore,

Qualiter exemplo Christi mandatum mi deceat Clericos manucollere, dedecet percussio & rixatio, dicitur & textus sunt per totam *apostolam* & *seqq.* Ideoque pro excelsa percussio & qualitate delicti & delinquentis a superiore arbitrariè puniri, & data incommoditate etiam deponi debent. *cap. 7. h. 1.*

Quòd si aliquando à Praelatis vel iudicibus & superioribus Ecclesiasticis capitalis plinae contra delinquentes corporalis castigatio adhibenda sit, ut in *c. 2. de Auctoritate in c. 4. de Raptorum* cum mansuetudine est temperandus. *cap. disciplinae & sequitur cum Praefat. Grat. qua incipit: disciplinae dist. 45.*

Quomodo autem ex percussione, vitio stultu incurratur irregularitas, tractatur hoc Lib. in *tit. de Homocidio*. & *de Clericis pugn.* Item quod Ecclesiasticis non interat poenam sanguinis, in *tit. de Poenis* tractatur. Et quod scopus non debeat aliquem propter percussorem cadere, & contra doctrinam *apostoli ad Tim. 3. percussorem agere*, in *c. licet. 25. dist. 30.*

TITULUS XXVI.

De Maledictis.

SUMMARIUM.

1. Quid & quomplex sit Blasphemia.
2. Blasphemia etiam in Sanctis committitur.
3. Poena Blasphemiae.

Maledicti hoc titulo intelliguntur phemi: est enim Blasphemia in dictio, sive verbum contumeliosum versus DEUM.

Blasphemia alia est *haereticalis*, dicitur, quae falsitatem, dum DEO attribuitur, ipsi non convenit, ut esse peccatum

vel ab eo remouetur, quod ipsi conuenit, v. gr. quod non curet res nostras, quod non sit omnipotens, &c. vel si creatura tribuatur, quod competit Creatori, ut si mulier amasium uocet Deum suum, inquit Laym. *Lib. 4. tit. 10. c. 6. n. 7.* quo sensu etiam Iudei in Evangelio dixerunt, Christum blasphemasse, dum se Filium DEI nominavit; putabant enim hoc sibi tanquam homini non competere.

Quod porro hic de Deo dicitur, etiam de Sanctis intelligendum est: sicut enim Deus in Sanctis suis laudatur, ita & blasphemia, quae fuit in Sanctos, in DEUM redundat, ait D. Thom. 2. 2. q. 13. a. 1. in C. & textus est in c. 2. h. tit.

Simplex blasphemia est, quando aliquid mali imprecatur DEO, v. g. ut pereat, vel etiam aliquod verum de ipso enuntiamus per modum despectionis & indignationis contra ipsum, ut si quis blasphemet per Crucem, Sanguinem, aut Sacramenta DEI. Dico autem, si hoc fiat per modum despectionis contra DEUM; nam si quis ex mali consuetudine in rixa, vel ira contra hominem, aut iumentum sine reflexione ad Deum talia uerba temere & irreuenter proferat, non erit quidem proprie blasphemia, erit tamen indigna usurpatio Divini Nominis contra secundum Decalogi preceptum.

Pena blasphemiae de Jure Canonico traditur in c. 2. h. r. quod blasphemus septem feris festiuis debeat jejunare in pane & aqua, & septem Dominicis diebus stare ante fores Ecclesiae, die ultimo ligatus corrigia in collo sine pallio, & calcamentis, ac insuper per temporalem potestatem iussu Episcopi poenam pecuniariam multari. Deinde qui blasphemiam haereticalem proferunt, de haeresi suspecti sunt; proinde contra eos per Ordinariorum locorum inquisitio fieri debet. De Jure Civili poena ultimi supplicii videtur

statuta blasphemis in *Novell. 77. in fine.* Ex statutis vero particularium locorum plerumque speciales poenae blasphemis intelliguntur, ut fustigatio, sectio linguae, vel amputatio labii, &c. Commutantur tamen hae poenae aliquando in arbitrarías ex qualitate personae, scilicet aetate & dignitate ejus, ac qualitate blasphemiae, si levis fuerit, sine sufficienti deliberatione, ex subitaneo impetu ira, aut in ebrietate prolata.

TITULUS XXVII. De Clerico excommunicato, deposito, vel interdicto ministrante.

SUMMARIUM.

1. Censura affectus, si exerceat actum sui Ordinis proprium, si irregularis; & qui cum eo dispenset?
2. Irregularis non redditur, qui actum, quem possidet etiam Laicus: vel actum non Ordinis, sed Jurisdictionis.
3. Cause excusantes ab irregularitate.

Inter alios effectus censurarum Ecclesiasticarum hic circa Clericos seu Clericales Ordines habentes est notabilis, quod censuris ligatus, si actum sui Ordinis proprium exerceat, irregularis, id est, ad Ordines, officia & beneficia inhabilis efficiatur, & quidem perpetuo, nisi per S. Pontificem cum eo dispensetur. c. 1. de Sent. & re jud. in 6. c. is. qui 18. & c. is. cui. 20. de Sent. excom. in 6. c. 5. & cap. fin. X. h. t. quando autem hodie Episcopo in irregularitatibus ex delicto occulto prouenientibus dispensare concedatur, habetur in Concilio Trid. sess. 24. de Ref. c. 6. & dictum est superius Libro Ladtii. de Majoritate & obed. §. 4.

Dixi, Clericum censuratum fieri irregularem, si actum sui Ordinis proprium exerceat, v. gr. Sacerdos Missam legat, Diaconus in solenni officio Evangelium canat, &c. secus autem est, si talis actus fiat, qui possit etiam

Ooo ooo 2